

skodovane trpine 5 gld. 71 kr.; potem dobrotnikom iz Šmartna pri Velenju, od katerih smo prejeli po g. župniku Cizeju 3 gld. in g. M. Fideršku, župniku v Št. Florjanu, za darovani gld. Obdarovani se dobrotnikom iskreno zahvaljujejo. Zdaj pričakujejo še podpore iz onih precej visokih zneskov, katere so darovale za reveže te vrste: država, štajarska dežela in štajarska hranilnica.

Iz Šaleške doline. (Društvene reči.) Na Štefanovo je imelo v Korunovi gostilni pri Velenju kmečko bralno društvo gorenje Šaleške doline svoj občni zbor. Udeležba ni bila velika, vendar so došli najzvestejši udje društva. Kmetov je bilo malo, to pa zategadelj, ker je društvo, dasi »kmečko«, bilo v preteklem letu bolj »spalno«, nego »bralno društvo« in se je premalo trudilo širiti z branjem dobrih knjig (!) in časopisov pravo omiko med kmečkim ljudstvom, kateremu je že po imenu v prvi vrsti namenjeno. V preteklem letu je dne 8. septembra priredilo veselico, ki se je sicer posrečila, pa društvo preveč stala. Po poročilu tajnikovem in blagajnikovem se je izvolil odbor za letošnje leto. Upamo, da bo društvo v novem letu začelo tudi novo živahnejše delovanje; novoizvoljeni predsednik, zaslužni g. zdravnik Skubic, je obljubil, da bo društvo celó na sosedne župnije raztegnilo svoje delovanje, kar nas zelo veseli. — Na Silvestrov večer so se na povabilo g. župana Ježovnika v njegovih prostorih zbrali skoraj vsi velenjski rodoljubi k skupni zabavi in so zložili tudi lep novoletni dar za družbo sv. Cirila in Metoda, 10 gld. 60 kr. Izrekla se je tudi želja, naj bi se v novem letu Slovenci pogosto shajali in s složnim delovanjem skrbeli za to, da se v veliki velenjski občini začne novo národno življenje Slovencev v korist, nemčurjem v strah in trepet. Tako je prav! Slovenci, le vrlo naprej! — Na novega leta večer so v šostanjski čitalnici priredili šaleški tamburaši-dijaki lepo veselico, katero so počastili med drugimi tudi Velenjčani in Mozirčani v večjem številu. Vodja tamburašev, za našo národno stvar navdušeni g. jurist Mihelič, je v jedrnatem pozdravnem govoru razjasnil tudi nastanek in pomen tamburaške godbe. Nastopilo je šest dijakov in tri gospodičine; igrali so izborno, več pesmic so morali ponoviti. Vsa čast g. Miheliču, ki je ustanovil tamburaški zbor in v kratkem času dosegel tako lepe uspehe! Vse je bilo lepo, le postrežba je bila precej slaba. Res žalostno, da naši obrtniki prav nič ne znajo takih prilik porabiti, da bi kaj skupili.

Iz Žalca. (Veselica), katero je priredilo »Slov. kat. delavsko društvo« na novega leta dan, obnesla se je nepričakovano dobro. Ljudstva se je zbralo prav mnogo tako, da je bila precej velika dvorana gospe Hausenbichler pač še dosti premala. Diletantje so zadeli jako dobro svojo nalogo. Petje pa nas je bilo tako očaralo, da se skoraj nismo mogli ločiti od te krasne zabave in poštene družčine. Znani strokovnjak v igri na glasoviru, g. baron pl. Gutschreiber, zaigral nam je še par poskočenih na glasoviru. Tako smo se zabavali par uric skupaj prav pošteno. Le h koncu nam je hotelo par mlečnozobih poturic skaliti to prijetno zabavo, katere bi rajši imenoval »nizko«, kakor pa visokošolce, s svojimi neumnimi socijademokratičnimi frazami. Vsem diletantom, pevcem in sploh vsem, ki so kaj pripomogli k tej prelepi slavnosti, pa tudi vsem častitim gostom, ki so nekateri tudi prav globoko v žep posegli, v imenu »Slov. kat. delavskega društva« srčna zahvala!

Od štajarsko-hrvaško-kranjske meje. (Na delo!) Od vseh strani se sliši, da se že pripravljajo na prihodnje državnozbornske volitve. Postavljajo se že kandidati in agitacija se je začela. Tudi okrajna glavarstva razpošiljajo že belice, pole za sestavljanje volilcev. Tako je c. kr. glavarstvo Brežice v soboto »per

express« poslalo županom ukaz, da imejo zgotoviti do dne 20. jan. imenik volilcev in ga v Brežice poslati, drugače zapade župan globi 100 gld. Kdo bo naš kandidat? Mi smo izkazali že jedenkrat zaupanje č. gosp. Žičkarju in ga zvolili v deželni zbor, kjer ga pač nobeno veselje in noben uspeh pri takih razmerah ne čaka. Bolj uspešno in z večjim veseljem deloval bi pri svoji neumornosti in delavnosti v državnem zboru za blagor svojih volilcev. Mi ga poznamo že od lani povodom deželno-zborskih volitev. Vi Celjani pa ga poznate že od prej, da je mož nevstrašen — vsaj je Vas častni občan — in Vam ostane v vednem spominu, kako je nekdaj pri Vas neobdelano celino oral. — Pa to je samo svetovano — nikomur vsiljeno!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Bratranec Nj. veličanstva svetlega cesarja, nadvojvoda Rainer, poveljnik domobrancev, je oni dan slavil svojo 70letnico. — Razprava o državnem proračunu se razpleta jako naglo in površno. Državni zbor se bržčas razpusti dne 23. januarija, nato se razpišejo državne volitve, ki bodo sredi meseca marcija; kajti koncem marcija se bojda že skliče novi državni zbor. — Dr. Karol Lueger in slavni jezuit o. Abel sta nevarno zbolela.

Češko. V nedeljo je bil v Kolinu velik shod, na katerem je govoril dr. Rieger. Čehom in Nemcem je priporočal mir in spravo, Čehom pa složnost in edinost.

Štajarsko. Marki Bacquehem pride bojda na Dunaj za namestnika, na Štajarsko pa baron Hein s Kranjskega. Bog nas varuj Heina, tega nevarnega nasprotnika Slovencev in katoličanov! — V Št. Rupertu ob Rabi je umrl deželni poslanec, dekan Proboscht. — V okraju Bruck bode pri državnih volitvah zoper liberalca Poscha kandidoval dr. A. Gasparič.

Koroško. Naši bratje Korošci se že začnejo pripravljati na državne volitve. Prih. nedeljo bode shod v Št. Juriju pri Velikovecu. — Nemško katol. politično društvo je imelo o Božiču več dobro obiskanih shodov. — Celovski socijalni demokratje so s svojim konsumnim društvom napravili krido.

Kranjsko. Shod zaupnih mož katoliško-narodne stranke zaradi državnih volitev bode dne 28. jan. — Krščansko-socijalni dr. Gregorič priredi prih. nedeljo shod v Lescah na Gorenjskem. — »Obrtna zveza za Kranjsko« je imela dne 6. jan. v Ljubljani občni zbor; izvolila si je odbor in kandidate za volitev v trgovsko in obrtno zbornico, in sicer same katoliške može.

Primorsko. Na Goriškem upajo Lahi in Nemci zmagati v peti kuriji. Ne bode šlo, razun če bodo Slovenci razcepljeni na dve ali tri stranke. — Društvo »Edinost« še vedno prireja vsako nedeljo shode v tržaški okolici, da se ljudstvo podučí o mestnih in državnih volitvah.

Hrvaško. Ako bode sel ban Hedervary v pokoj, pride na njegovo mesto sedanji hrvaški minister pri ogerski vladi Josipović. — V Reki se uvedejo namesto avstrijskih, že 50 let obstoječih postav ogerske postave, ne da bi za to kdo vprašal hrvaško vlado. Kaj se Madjar briga za pogodbo in pravico?

Vnanje države.

Rim. Nekateri časniki so te dni pisali, da so sv. oče nevarno zboleli. Hvala Bogu, da to ni res! — Umrl je slavni hrvaški učenjak dr. Ivan Crnčić, kanonik pri Sv. Jeronimu.

Italijansko. Vlada bode Abesincem morala plačati do osem milijonov lir. Toliko so bojda pri Abesincih zajeli laški ujetniki. No, drugod takemu plačilu pravijo vojna odškodnina. Tudi se v kratkem uredi meja med Abesinijo in laško naselbino v Afriki.

Nemško. Cesar Viljem in bavarski princeregent Luitpold sta izdala ostre naredbe zoper dvoboj pri častnikih. Dozdaj so se namreč častniki za vsako malo reč pretepavali.

Rusko. Car je imenoval grofa Muravjeva ministrom unanjih del. — Car in carica sta oni dan odpotovala v Livadijo ob Črnem morju. Svojim namestnikom v vojaških rečeh je car imenoval velikega kneza Mihaela, namestnikom v civilnih rečeh pa Pobedonosceva. Da je Pobedonoscev dosegel tako čast, temu se vse čudi.

Srbsko. Pred tednom se je kraljev očka Milan vrnil zopet v Beligrad, kamor ga že dve leti ni bilo. Očka gotovo potrebuje denarcev, bržčas pa tudi hoče uplivati pri preosnovi ustave, katero hoče dognati novo ministerstvo Simičevo.

Črnogorsko. Danes slavi vladarska rodbina svojo dvestoletnico. Prišli so v Cetinje zastopniki okrajev ter častitali knezu ter se rodbini zahvalili, da je tako skrbno varovala svobodo Črne gore in državo povečala.

Turško. Sedanjega sultana bojda hočejo nekatere velevlasti odstaviti in spraviti na prestol kacega njegovega sorodnika. — Na Kreti se kristijani zopet pripravljajo na ustajo. Vsled tega se je na Grškem oglasilo že čez dva tisoč prostovoljcev, ki hočejo iti krečanskim kristijanom na pomoč.

Špansko. Španci tolažijo sebe in svoje prijatelje z novico, da bode ustaja na Kubi in Filipinskih otokih kmalu zadušena. Na Kubi se hoče udati Špancem Maksimo Gomez, vodja ustašev, ker med ustaši ni več reda in navdušenosti.

Za poduk in kratek čas.

V podzemeljskem Rimu.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

Kolikokrat so po tej cesti nesli po noči pogrebeci razmesarjena telesa mučencev k večnemu počitku v katakombe! Kolikokrat so se po tej cesti pomikale trume vernih kristijanov natihoma proti katakombam k službi božji, kjer so dobili pomoč in tolažbo za mučeniško smrt, ki jih je morda že drugi dan zadela! Po tej cesti je prišel v Rim veliki apostol narodov, sv. Pavel. Pri vsaki stopinji si lahko misliš: tukaj so nekdanj hodili mučenci, svetniki, apostoli.

Po celi poti srečavamo imenitne krščanske spominike. Komaj se pri »koloseju« obrnemo na desno, že stoji pred nami slavolok cesarja Konstantina, nema priča veličastne zmage krščanstva nad paganstvom. Postavilo ga je rimsko starešinstvo, ko je Konstantin sijajno premagal hudobnega Maksencija pri milvijskem mostu.

Ko gremo kake četrt ure dalje, zagledamo na desni strani starinsko cerkev sv. Nereja in Ahileja. Ta dva svetnika sta bila služabnika imenitne rimske gospe Domitile, ki je bila v bližnji zlahti s cesarjem Domicijanom. Krstil jih je sv. Peter sam. — Vsi trije so umrli zaradi Kristusove vere mučeniške smrti.

Ta cerkev nas posebno spominja sv. Petra. Ko je bil dolgo časa v železje uklenjen v mamertinski ječi, napravile so mu rjave verige hude rane na nogah. Ko so ga izpustili iz ječe, so mu kristijani v naglici obvezali rane. Med potom so mu pa preveze odpadle in tako rane ponovile. To se je zgodilo tam, kjer dandanes stoji

cerkev sv. Nereja in Ahileja. — V tej cerkvi se še hrani star kamenit stol, na katerem je nekdanj sedel papež sv. Gregorij Veliki.

Tej cerkvi nasproti — na levi strani ceste — stoji cerkev sv. Siksta, kjer je sv. Dominik ustanovil prvi samostan dominikanskega reda. Za nekaj korakov gre na levo stran ozka cesta, tako zvana »latinska cesta«, h cerkvi sv. Janeza »v olju«. Tukaj je cesar Domicijan dal sv. apostola Janeza vreči v hotel vrelega olja.

Polagoma se nam že kažejo ob straneh ostanki nekdanjih grobov rimskih velikašev, a ne moremo se muditi pri njih, ampak hitimo dalje. — Kmalu pridemo do mestnega zida in vrat sv. Sebastijana. Pri teh vratih, na levo, je nekdanj stal tempelj paganskega boga Marta, kjer so kristijane večkrat silili, da žrtvujejo maliku, kakor beremo v življenju mučencev. Od tega templja ni ostalo ničesar. — Ostanki grobov se nam kažejo vedno gosteji. Kmalu pridemo do razpotja. Jedna cesta gre na desno, imenuje se ardeatinska cesta, Apijeva cesta pa zavije nekoliko na levo.

To razpotje nas spominja znamenitega dogodka. Ko je cesar Neron začel preganjati kristijane, zaprli so tudi sv. Petra v ječo. Toda Peter je jetničarje sprco-brnil h krščanski veri in ti so ga izpustili iz ječe. Spominjajoč se besed Kristusovih: »Če vas preganjajo v jednom mestu, bežite v drugo«, hotel se je tudi Peter umakniti rokam Neronovim, da bi drugod oznanjeval Kristusov evangelij.

Neke noči se je tedaj skrivaj napotil iz Rima. Korakal je po Apijevi cesti in prišel do razpotja. Tukaj se je imel odločiti, kam se naj obrne; ali na desno naravnost k morju, od koder bi se lahko odpeljal na Francosko ali na Špansko oznanjevat evangelija, ali pa na levo dalje po Apijevi cesti v spodnjo Italijo, kjer bi se lahko prepehjal na Jutrovo, morda nazaj v Antijohijo ali v Jeruzalem.

Toda to ni bila volja božja. — Ravno na tem razpotju mu pride nasproti Kristus. Peter ga hitro spozna in ga začudeno vpraša: »Gospod, kam greš?« — »V Rim, da me bodo znovič križali« — bil je odgovor, in prikazen je izginila. Peter pa je hitro spoznal, kaj to pomeni, vrnil se je nazaj v Rim, kjer je kmalu potem na križu umrl za svojega Gospoda. — Na onem mestu, kjer je Peter srečal Gospoda, stoji priprosta, majhna cerkvice z napisom: »Domine quo vadis«, t. j.: Gospod, kam greš? (Dalje prih.)

Smešnica. A: »Kako ste vendar mogli biti tako nespametni, da ste dali temu Deželi svojo hčer v zakon; saj vendar veste, da je preživel dve leti v ječi?« — B: »Meni je rekel, da le poldrugo leto!«

Razne stvari.

Domače. (Naša tridesetletnica.) Prihodnjo soboto, dne 16. januarja, bode minolo ravno trideset let, odkar izhaja »Slov. Gospodar«. Vsled tega izide o svečnici naš list v krasni, slavnostni izdaji.

(Zaradi volitev) v državni zbor vršijo se dogovori in »Slovensko društvo« skliče kmalu zaupne može v Maribor, da se postavijo kandidati.

Predsedništvo.

(Župnijska knjižnica) se je v nedeljo, dne 10. jan. ustanovila v Šmartinu pri Šaleku. Zanimanje tamošnjega vrlega ljudstva za njo je veliko.

(Zahvala.) Gospa Apatova je plačala Ojstriškej soli letnino za društvo sv. Mohorja. Bog ji povrne stoterokrat, otrokom pa daj več takih prijateljic in prijateljev! — Šolsko vodstvo Sv. Jurij ob Taboru.